

Fremsat den 15. marts 2023 af Søren Egge Rasmussen (EL), Pelle Dragsted (EL), Jette Gottlieb (EL), Peder Hvelplund (EL), Rosa Lund (EL), Trine Pertou Mach (EL), Søren Søndergaard (EL), Victoria Velasquez (EL) og Mai Villadsen (EL)

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod halekupering af pattegrise

Folketinget pålægger regeringen inden udgangen af 2023 at ændre bekendtgørelse nr. 1742 af 30. november 2020 om dyrevelfærdsmæssige mindstekrav til hold af grise, således at forbud mod halekupering gøres absolut og mulighed for halekupering under visse omstændigheder fjernes. Samtidig

skal der stilles krav om minimumsareal og minimumstildeling af rode- og beskæftigelsesmateriale svarende til de krav, der findes i Sverige, hvor svineproduktionen gennemføres uden halekupering.

Bemærkninger til forslaget

Rutinemæssig halekupering af pattegrise blev forbudt for 28 år siden. I alle årene siden og stadig i dag halekuperes så godt som alle grise i den konventionelle danske svineproduktion på over 30 millioner grise årligt. I den samlede danske produktion er det under 5 pct., der har intakte haler, og det er primært grise i specialproduktioner og økologiske grise.

Halekupering er smertefuldt under selve indgrebet, og forskning har ligeledes vist, at der er længerevarende smerte i halestumpen. Ydermere tyder forskning på, at grisenes mulighed for at bruge halerne i deres interne kommunikation forringes. Der henvises til debatindlægget »Forskere i husdyr: Grisene mærker halekupering, og det er forkert, når landmænd siger, at det er til grisens eget bedste«, politiken.dk, den 16. januar 2018.

Stress kan give grise adfærdsforstyrrelsen halebid. Det er på den baggrund, at EU's eksperter i dyrevelfærd har udtalt, at den intakte hale er den bedste velfærdsmarkør hos grise i besætninger. Det er således på den intakte hale, at man kan se, om grise trives, og hvis de ikke trives, er her signalet om, at der er forhold, der skal rettes op på, så grisene igen kan komme i trivsel.

Halebid kan udløses af en lang række forhold og kombinationer af disse. Helt centralt er dog for lidt plads og for lidt at rode i med trynen. Den industrielle svineproduktion er indrettet, så grisene har meget lidt plads (kravet til en 100 kg gris er eksempelvis kun 0,65 m²). Ligeledes får de ikke relevante mængder og typer af rodemateriale til at opfylde de intelligente dyrs behov for beskæftigelse. Der er for eksempel ikke krav om hel halm, og der kan være tale om så lidt som to små stykker træ til deling mellem 18 grise. Det er således, allerede når grisen fødes, velkendt og fuldt forventeligt, at den igennem livet vil blive udsat for omfattende stress forbundet med selve produktionsmetoden, og det er grunden til, at så godt som alle grises haler klippes inden for de første levedøgn.

Ligesom stress og halekupering ikke er god dyrevelfærd,

er halebid det heller ikke. Men løsningen er ikke at tilpasse dyret til systemet ved at klippe halen; det er derimod systemet, der skal tilpasses dyrets trivsel.

I Sverige, Norge og Finland er der ikke kun forbud mod rutinemæssig halekupering, men mod halekupering i det hele taget. For økologiske grise i Dyrenes Beskyttelsesmærkeordning »Anbefalet af Dyrenes Beskyttelse« og i statens dyrevelfærdsmærke er der ligeledes krav om intakte haler. Fælles for de nævnte lande og produktionsformer er, at grisene har mere plads og mere at beskæftige sig med, ligesom de på en række andre parametre behandles bedre end grise i konventionel svineproduktion. Det er det, som muliggør produktion af grise med intakte haler. Halebid forekommer i disse produktioner, men på et lavt niveau og med den reaktion på halebid, at man afhjælper det, som i den konkrete situation stresser grisene.

Dette står i modsætning til den konventionelle svineproduktion, hvor halekuperingen muliggør produktion under forhold, hvor der ofres færrest mulige ressourcer (f.eks. halm og plads) og grisenes behov er meget langt fra at blive opfyldt. Risikoen for halebid er under disse forhold meget stor, hvilket løses ved at klippe en stor del af halen af. Løsningen er dog kun en løsning set fra et produktionsperspektiv, da grisene forbliver lige stressede.

De nævnte landeeksempler demonstrerer med tydelighed, at det er muligt at producere grise med intakte haler, og når over 95 pct. af grisene i Danmark på trods af 28 års forbud mod rutinemæssig halekupering stadig halekuperes, så skyldes det manglende vilje, ikke manglende viden. Det er på tide at sende et entydigt signal om, at halekupering ikke skal forekomme, og at grise skal behandles, så halekupering ikke er nødvendigt. Det vil ske med gennemførelse af dette forslag.

Der henvises til Miljø- og Fødevareudvalget, alm. del – svar på spørgsmål 105-122, folketingsåret 2022-23, 2. samling.

Skriftlig fremsættelse

Søren Egge Rasmussen (EL):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om forbud mod halekupering af pattegrise.

(Beslutningsforslag nr. B 72)

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.